

[Elsa-Merete Ross.]

være rådgivende både for regeringen og for u-landsstyrelsen og yde sagkyndig vejledning og bistand til gennemførelsen af styrelsens 13 forskellige opgaveområder, hvilket er ganske urealistisk, da rådet kun efter loven skal holde ét møde om året, men nu ganske vist på min henstilling afholder to årlige møder, hvortil 120 repræsentanter er indbudt. Af disse tager allerhøjest 10 ordet. I stedet for at være vejledende må man snarere sige, at rådet bliver vejledet og orienteret om, hvad styrelsen har gjort og tænker på at gøre.

Rådet var i det oprindelige lovudkast tænkt som hovedorganet, men blev under udvalgsbehandlingen reduceret til en slags repræsentantskab med deltagere fra de organisationer, der havde handelsmæssige, arbejdsmæssige og oplysningsmæssige interesser i forbindelse med u-landsbistanden. Selv 10 medlemmer fra folketinget i u-landsrådet vil ikke skaffe det forum for drøftelser, som venstre med sit forslag ønskede, og som også jeg tidligere har efterlyst i form af weekendkursus, konferencer el. lign.

Som en beskeden begyndelse til en orientering af folketinget om u-landsproblemer vil jeg opfordre ministeren til at lade alle medlemmer få et eksemplar af den beretning, som styrelsens formand, professor Nyboe Andersen, aflægger en gang om året.

De fleste af de spørgsmål, jeg har stillet i udvalget, har jeg hentet fra formandens beretning fra forrige år. Det har dels drejet sig om forslag, som formanden havde fremsat, men som endnu ikke er gennemført, og dels om forhold, som kunne have ændret sig i det forløbne år. Jeg vil gerne takke for de udførlige svar, vi har fået. Mit indtryk er, at svarene i udvalget har givet anledning til at overveje, om den form for hjælp, vi giver, ikke burde ændres på forskellige områder, så den blev til større fordel for u-landene, end tilfældet er nu.

Det gælder bl. a. låneforholdene. I slutningen af svaret på spørgsmål 11 står der,

at rente- og afdragsbetalingerne for nogle landes vedkommende udgør en så stor andel af eksportindtægterne, at det forekommer sandsynligt, at der kan findes eksempler på, at rente- og afdragsbetalinger udgør op mod 80 pct. af den modtagne bistand. Det kan vel nok gøre én så betænkelig, at man kunne ønske, at lån, vi giver til sådanne lande, fik en længere afdragsfri periode og måske ikke skulle tilbagebetales med det fulde beløb.

I spørgsmål 5 refererede jeg u-landsstyrelsens interesse i at kombinere økonomisk og teknisk bistand, så der lokalt kunne uddannes tilstrækkeligt personale f. eks. ved en fabrik. Som det er fremgået af forhandlingerne i dag, var svaret fra ministeriet, at det kun kunne ske ved leverance af samlede industrianlæg, de såkaldte „turn-key“-projekter, som vanskeligt kunne rummes inden for rammerne af de hidtil ydede lån. Her melder sig så spørgsmålet, om det ikke ville være hensigtsmæssigt at gå over til sådanne større lån, da det jo gang på gang fremhæves, at det uddannelsesmæssige område skulle være særlig velegnet for dansk indsats.

Af ministerens svar til hr. Lembourn forstod jeg, at en del af lånemidlerne så skulle anvendes i lokal valuta til denne uddannelse. Det ville jeg principielt ikke have noget imod, selv om vi hidtil kun har gjort det ved lånet til Malawi.

På u-landsrådsmødet talte også ambassadør Thorp fra OECDs Development Assistance Committee, DAC. Både han og professor Nyboe Andersen appellerede meget stærkt for at yde et ekstra bidrag til IDA under Verdensbanken, som vi har lovet at hjælpe om 3 år, men ganske vist kun under forudsætning af, at alle andre giverlande også sagde ja, hvad de endnu ikke har gjort. IDA er i den situation, at den har måttet ophøre med sin långivning på lempelige vilkår til u-landene, fordi dens midler er opbrugt. Sverige har ud over sit ekstraordinære bidrag på 160 mill. kr. over en 5-årig periode netop tilbudt et nyt stort